



Medietilsynet
NORWEGIAN MEDIA AUTHORITY

Personvern – bare for voksne?






Stian Lindbøl
Prosjektleder, trygg mediebruk for barn og unge

Personvernkommisjonen
6. mars 2008

Kort om trygg bruk-prosjektet

- Skal fremme trygg bruk av interaktive digitale medier blant barn og unge
- Ikke-kommersielt opplysningsprosjekt
- Kunnskapsbasert, trygg bruk-undersøkelsene (tidl. SAFT)
- Hovedmålgruppen er grunnskolen, elever og lærere
- Men også foreldre, media og politikere
- Nasjonalt koordineringsorgan
- EU-prosjekt i samarbeid med 25 andre land

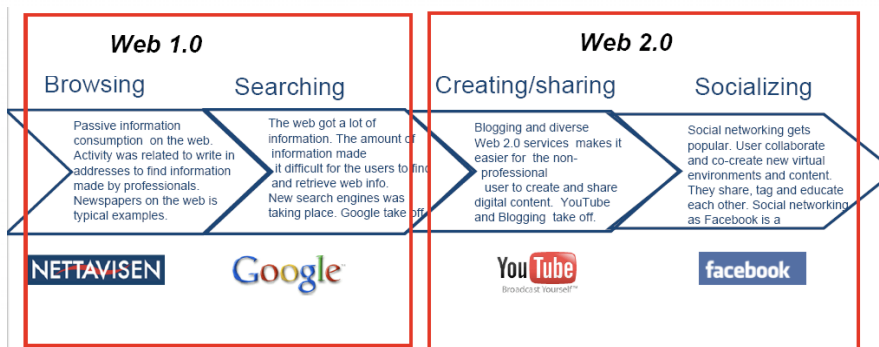


Medietilsynet
NORWEGIAN MEDIA AUTHORITY

www.tryggbruk.no

Webfaser



(Brandtzæg og Heim, 2008)



Fakta



Teknologi og internettbruk

- Alle i aldersgruppen 8-18 år bruker PC til aktiviteter som f. eks. lekser, surfing, e-post eller chatting.
- 98% har tilgang til en PC hjemme.
- 97% av de med PC-tilgang har Internett hjemme. (i 2006 73%).
- 60% har egen PC. (86% for gruppen 17-18 år).
- 73% bruker Internett daglig
- Mindre bruk av PC i fellesrom ved økningen av egne PC-er og spesielt bærbare.
- Internettbruken er aller størst hjemme.
- Bruker i snitt 2 timer pr. dag (TV 1,5 timer)



Internett som informasjonskilde

- Kun 1% tror at all den informasjonen de finner på Internett er sann.
- Utviklingen fra 2003 viser at barna har lært seg å være mer kritiske til informasjon på Internett.

Andelen som tror at alt eller det meste av informasjonen på Internett er sann.

2003	2006	2008
49%	37%	32%



Foreldrenes kjenneskap og tilsyn

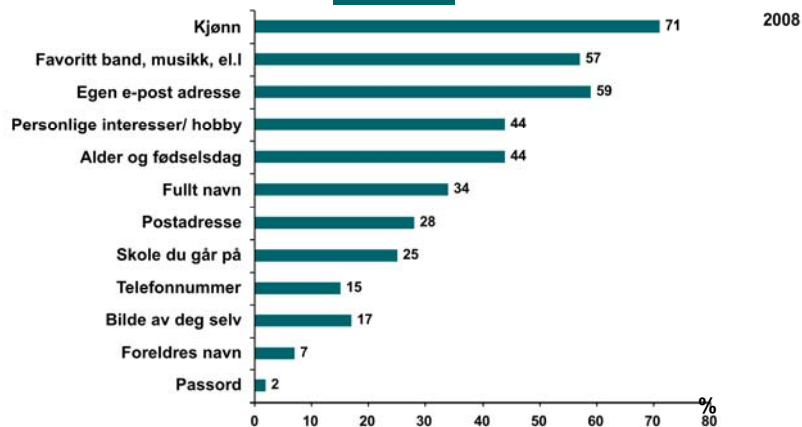
- 45% mener at far kan mye om Internett, 26% mener det samme om mor.
- I følge barna snakker foreldrene kun noe eller lite med de om hva de gjør på Internett.
- 95% bruker Internett hjemme, og det er kun et fåtall av foreldrene som sitter sammen med barna når de surfer eller sjekker hvilke sider de har besøkt.
- I gruppen 8-12 år oppgir 34% at foreldrene sitter sammen med de når de surfer.
- Tillit eller manglende kunnskap?
- Svar?: 81% oppgir at de har eller følger regler for internettbruk hjemme.



Q29: Hvilke personlig opplysninger om deg selv ville du lagt ut på Internett for å vinne en premie i en konkurranse?

Filter: Bruker Internett

Svar: Ja



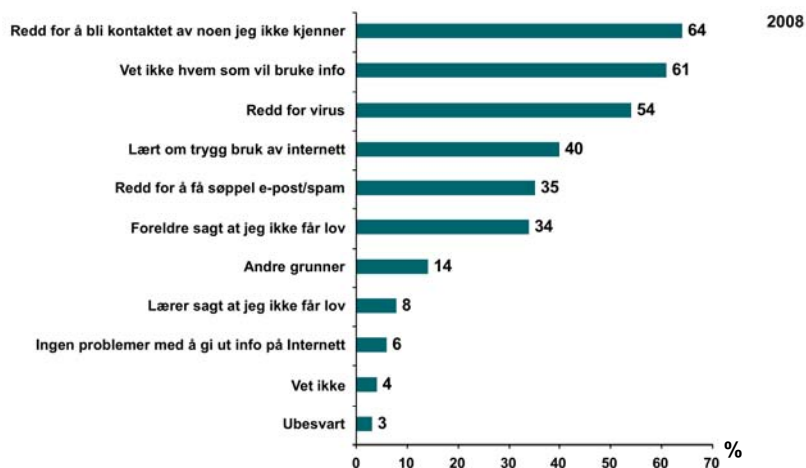
Medietilsynet
NORWEGIAN MEDIA AUTHORITY

www.tryggbruk.no



Q30: Hva er de viktigste grunnene til at du ikke vil legge ut informasjon om deg selv på Internett?

Filter: Bruker Internett



Medietilsynet
NORWEGIAN MEDIA AUTHORITY

www.tryggbruk.no



Personlig informasjon - personvern

- Betydelig høyere villighet til å legge ut informasjon om seg selv blant de i gruppen 13 til 18 år enn de i alderen 8-12 år.
- Redsel for å bli kontaktet av ukjente (64%) og for hvordan informasjonen brukes (61%) er de vanligste årsakene til ikke å legge ut informasjon om seg selv.
- Andre årsaker som nevnes av ca. 1/3 er at foreldre ikke gir lov og at de er redd for spam.
- Positiv utvikling med hensyn til kunnskap om trygg bruk av Internett. 40 % i 2008. I 2003 var det 10 %.



Publisering av bilder eller video på Internett

- Nytt for 2008.
- 23% av barn og ungdom oppgir at de selv har opplevd at det er lagt ut bilder eller video av dem på Internett uten at de har gitt tillatelse. Liten kjønnsforskjell her. (Jenter 26%, Gutter 21%).
- Stor forskjell mellom aldersgruppene. Kun 7% av de mellom 8 og 12 år har opplevd dette, mens hele 41 % av 17-18-åringene har opplevd det samme.
- 13% oppgir at de selv har lagt ut bilder/video av andre uten tillatelse.
- 8-12 år kun 2% som oppgir å ha gjort dette. Blant 17-18-åringene er det hele 25%.



Mobiltelefon

- 10 år alderen ser ut til å være en magisk grense når det gjelder mobiltelefon. Innen 11 år har 6 av 10 barn sin egen mobil.
- 23% har opplevd at det er sendt mobilbilder/-video av dem til andre uten tillatelse. (17-18 år 32% og 8-12 år 6%).
- 19% oppgir at de selv har sendt videre mobilbilder/-video av andre uten deres tillatelse. (17-18 åringer 32% og 8-12 åringer 4%).
- 8% sier de har blitt utsatt for mobbing eller erting via mobilen. (I 2006 10%).
- 4% sier at de selv har mobbet eller ertet noen via mobilen. Nedgang på 5% siden 2006.



Oppsummering av trygg bruk-undersøkelsen 2008

- Barn og unge er meget aktive brukere av Internett, mobil og dataspill.
- De aller fleste opplever få problemer ved bruk og er kritiske til informasjon på Internett.
- Trusselen om å møte fremmede voksne er sterkt redusert fra 2006 til 2008.
- Webkamera redusere faren for å møte fremmede men øker sannsynligheten for å gjøre legge ut bilder/video som man angrer på senere.
- **Hovedutfordringen for barn og unge er deres ukritiske distribusjon av bilder og video av andre.**
- Anonymiteten øker sannsynligheten for å distribuere slikt materiale.
- Hovedutfordringen er å lære unge forskjellen på ytringsfrihet og personvern.



Ytringsfrihet versus Personvern

- FNs menneskerettighetskonvensjon (art. 19) og Den Europeiske menneskerettighetskonvensjon (art. 10) slår fast at enhver har rett til ytringsfrihet

”Enhver har rett til menings- og ytringsfrihet. Denne rett omfatter frihet til å hevde meninger uten innblanding og til å søke, motta og meddele opplysninger og ideer gjennom ethvert meddelelsesmiddel og uten hensyn til landegrenser.”

(FNs menneskerettighetskonvensjon art. 19)



Ytringsfrihet og privatliv - også for barn?

- FNs konvensjon for barns rettigheter:
 - [Artikkel 13 Ytrings- og opplysningsfrihet](#)
Barn har rett til ytringsfrihet og til å søke, motta og utbre informasjon.
 1. Barnet skal ha rett til ytringsfrihet; denne rett skal omfatte friheten til å søke, motta og utbre informasjon og ideer av ethvert slag uten hensyn til grenser, hva enten det skjer muntlig, i skrift eller på trykk, i kunstnerisk form eller gjennom noe annet medium etter barnets valg.
 - [Artikkel 16 Privatliv, ære, omdømme](#)
Barn skal ikke utsettes for ulovlig innblanding i sitt privatliv. Barn skal beskyttes mot ulovlig angrep på sitt gode navn og rykte.
 1. Intet barn skal utsettes for vilkårlig eller ulovlig innblanding i hans eller hennes privatliv, familie, hjem eller korrespondanse og heller ikke for ulovlige angrep mot hans eller hennes ære eller omdømme.
 2. Barnet har rett til lovens beskyttelse mot slik innblanding eller slike angrep.



Ytringsfrihet og privatliv - også for barn?

- Barn og ungdom er ansett som borgere med rett til å ytre seg.
- Gir dem rett til å uttrykke frustrasjon og irritasjon mot skole, samfunn og foreldre. Skape debatt og hører deres mening (Barneombudet).
- Gir dem rett til å chatte/snakke med andre på nett, også privat. Selvsagt, eller?
- Ytringsfriheten kan komme i konflikt med personvernet, og det vil være vanskelig å trekke klare grenser. Det som er klart, er at man ikke kan utnytte ytringsfrihetens navn til å krenke eller skade andre.



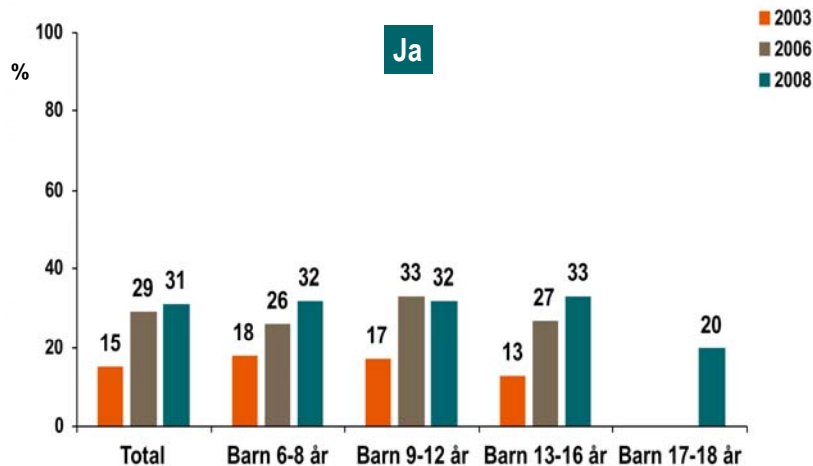
Hva betyr dette?

- Kontrollprogramvare og overvåkning på barns PC er i grenseland mot prinsippet om deres ytringsfrihet og rett til privatliv. Grensetilfeller - tidskontroll noe annet.
- Å nekte barn/unge å chatte (f. eks. fram til de er 11 år) er å utelate dem fra en naturlig del av det sosiale felleskap med andre unge.
- Valget mellom kontroll (umulig?) av Internett slik at ingen barn eller ungdom kommer over "uheldig" informasjon eller
- Leve med risikoen og jobbe for å redusere den.



Q23: Bruker du noen form for blokkeringssoftware, filtre eller annet system for å begrense ditt barns tilgang til enkelte sider?

Filter: Barnet bruker internett



Regelverk

- Personopplysningsloven, og personopplysningsforskriften
- Straffeloven. Bestemmelsene §§ 227 og 390a er særlig aktuelle
- Åndsverkloven. Åndsverklovens § 45c er særlig aktuell
- Opphavsrett
” Etter åndsverkslovens § 45c er det i utgangspunktet forbud mot å publisere fotografi som avbilder en person, uten at det foreligger samtykke fra den avbildede. Fra denne hovedregelen gjelder en rekke unntak, jf. § 45c, første ledd bokstav a-e.”



Strafferett

- Strafferettslig lavalder i Norge er 15 år, jf. straffelovens § 46
- Sjikane: Den som ved skremmende eller plagsom opptreden eller annen hensynsløs atferd krenker en annens fred eller som medvirker hertil straffes med bøter eller fengsel inntil 2 år, se straffelovens § 390a
- Bestemmelsen omfatter trusler, enten de er fremsatt ansikt til ansikt, per sms eller annet medium. Sms-trusler er like alvorlig som andre trusler



Oi! Dattera mi er på deiligst.no



STOPP BARNEVERNET!

Forside

Om oss

Artikkelsamling

Temaer

Skrilbenter

Enkelt saker

Linker

Forskning

Nyttig

Literatur

Gjeste bok


Plakat

Plakat2

GFSR

Du må ikke sove

Sterk skal du være



Aktuelt:

Plakatsaken [redacted] Sak vedr. ytringsfriheten
Mot-kampanje mot barnevernsaksjonen Reddesmål

[redacted] Hva er galt med norsk barnevern?
 (Samfunnsmagasinet)

Barnevernssympatiserer på svarteliste (GFSR)
 Hvorfor navngi barnevernsansatte? Redaksjonen

LO's magasin Aktuell skriver om "liste-saken"

Falsk kampanje eller pressedyrmy? Om anonyme leserinnlegg

[redacted] -saken (Se filmklippene)


[redacted] Advarsel: Barnevernet Dreper!

[redacted] Om Asperger og barnevern


[redacted] Det kriminelle barnevern

Søk på [redacted]

NYE BOKER:



Bestillingsseddel:
[Oppvekst i læmhold og konflikt](#)



Har du lest...?

Mustafa Can om mamma
 Mustafa Can har skrevet bok om sin mor. Hun fødte 14 barn hvorav syv døde. (Grossvold 22.02.08)

Beinrester fra barn murt i gulvet
 Jerseys tidligere helseminister Stuart Syvert ble i fjor høst tvunget til å gå av etter å ha fremmet anklager om overgrep mot barn, og han beskylder embetsmenn og politikere på åya for å ha vært med på å skjule overgrepene. - Det er tydelig at de helle tiden har ønsket å tie om disse sakene og feid dem under teppet, sier Syvert. (NRK 25.02.08)

Skrekkenes barnehjem
 Politiet på Jersey ventet å finne flere rester av barnelikk på et tidligere barnehjem i St. Martin. Lørdag fant politiet levninger av et barn. (VG 25.02.08)

Letet etter seks lik
 Eiendommen i Haut de la Garenne var ungdomsherberge og fungerte som politistasjon for TV-serien Bergerac. Nå avdekker politiet en grusom hemmelighet som skjuler seg ved det tidligere barnehjemet. Britisk politi frykter minst sju barn er begravet ved et tidligere barnehjem på Jersey. (Nettavisen 25.02.08)

[redacted] wants to go home
 Se filmen på YouTube. [Mer om saken](#)

Eier du deg urettferdig behandlet av barnevernet?
 Din anonymitet beskytter ikke deg.

Har du tips eller bidrag? Send e-post til [redacted] Ansvarlig redaktør: [redacted] Copyright © 2003-2008 [redacted]

Sign Up | Account | History | Help | Log In | Site: EN

Broadcast Yourself™

Home Videos Channels Community

Videos

[redacted] wants to go home



Share Favourite Add to Playlists Flag

Rate: ★★★★★ Views: 347

Comments: 1 Favourited: 2 times Honours: 0 Links: 5

Comments & Responses

Show: (average (-5 or better) Help)

[redacted] (1 day ago)

[View all 1 comments](#)

Would you like to Comment?

[Join YouTube](#) for a free account, or [log in](#) if you are already a member.

From: [redacted]

Joined: 8 days ago
 Videos: 7

About This Video

Parfrasert av personvern hensyn: I beskrivelsen angis navn på fosterforeldre, og disse beskyldes for å ha økonomiske motiver for å være fosterforeldre. Videre beskrives barnet og det spekuleres om evt. psykiske vansker som barnet har.

Tekst parafrasert av personvern hensyn: [redacted]
 Beskriver møte med barnet under tilsyn fra barnevernet. Påberoper seg rett til å legge ut lydopptak av møtet for å argumentere for saken.

◀ ▶ ○ ◀ ▶ ▼



Medietilsynet
 NORWEGIAN MEDIA AUTHORITY



Kan man kreve slike sider slettet?

Orientering om vedtak knyttet til sletting av personopplysninger på Deres hjemmeside.

”Datatilsynet viser til telefonsamtale i oktober 2007 angående lydbandopptak publisert på Deres hjemmeside. Datatilsynet kontaktet Dem etter at vi mottok en klage fra advokatene xxx og xxx. Datatilsynet har vurdert spørsmålet om hvorvidt advokatene kan kreve slettet lydbandopptakene i medhold av personopplysningsloven, og konkludert med at de ikke har en slik rett. Det gjøres oppmerksom på at publisering av lydbandopptak likevel kan være i strid med annen lovgivning.”



Ingen lovhjemmel men...

”Når det gjelder publisering av personopplysninger og bilder av Deres barn, vil Datatilsynet anmode om at De utviser varsomhet i forhold til hva som publiseres med identitet. Slik tilsynet vurderer det, kan kritikken og søkelyset mot barnevernstjenesten og andre offentlig instanser gis uten at barnet identifiseres med fullt navn. Dette er svært sensitive opplysninger, og etter Datatilsynets oppfatning tilsier barnets rett til integritet og privatliv at man anonymiserer forholdet.”



Konklusjon

- Hovedutfordringen for de fleste barn og unge er deres praksis med å distribuere og publisere bilder og video av jevnaldrende via mobil og Internett.
- Her kan de komme ut for krenkelser av privatlivets fred og sjikanering som kan straffefølges dersom de er over den strafferettslige lavalder.
- Forøvrig er det foreldre, skole og konfliktrådet, ofte i samarbeid med politiet, som kan iverksette virkemidler for å bøte på eventuelle krenkelser.
- Men hva med barns rett til privatliv og personvern fra foreldre/foresatte???



Takk for meg

Prosjektleder Stian Lindbøl
stian.lindbol@medietilsynet.no



www.tryggbruk.no

